

فریده خسروی | در سایه تورم افسارگسیخته و افزایش روزانه هزینه‌های زندگی، کارگرانی که در حوزه خیاطی و دوخت و دوز فعالیت می‌کنند، با دستمزدی ناچیز و غیرمتناسب با شرایط اقتصادی روزگار می‌گذرانند. این قشر زحمتکش که ستون اصلی صنعت پوشاک مشهد و خراسان به شمار می‌روند، با درآمدی زیر خط فقر، توان تأمین نیازهای اولیه خانواده‌های خود را ندارند.

این شکاف میان دستمزد و هزینه‌های واقعی زندگی نه تنها فشار معیشتی را بر آن‌ها دوچندان کرده؛ بلکه به نوعی استثمار این قشر زحمتکش به نفع صاحبان صنایع و برندهای این حوزه است. این بی‌عدالتی در میان این قشر اما گاهی به امری عادی بدل شده و موجب می‌شود کارگران این حوزه با پذیرش شرایط حاکم بر کار، بدون هیچ اعتراضی به کار خود ادامه دهند.

برای بررسی این موضوع ابتدا با دو تولیدکننده در زمینه خیاطی و دوخت و دوز گفت‌وگو کردیم تا میزان دستمزدها در این زمینه را بررسی کنیم.

از اتوی تکمیلی ۸ هزار تومانی تا رسته‌دوزی خطی ۵۰۰ تومانی
در گفت‌وگو با یکی از کارفرمایانی که به دنبال کارگر راسته‌دوز در یکی از گروه‌های کارایی بود، با دستمزدهای خیلی نازلی روبه‌رو شدیم. این کارفرما ابتدا برای ساعت کار می‌گوید: «از ۷ یا ۸ صبح تا ۵ یا ۶ بعدازظهر ساعت کاری است. البته اگر بخواهید، می‌توانید بیشتر بمانید. ظهر هم یک ساعت و نیم استراحت است.»

او دستمزد اتوی تکمیلی را هر عدد ۸ تا ۱۰هزار تومان عنوان می‌کند و برای راسته‌دوزی نیز خطی ۵۰۰ تومان دستمزد تعیین کرده و می‌افزاید: در ماه حدود ۱۰ (میلیون تومان درآمد دارید.

از نظر این کارفرما دستمزد ثابت برای نیروی حرفه‌ای تعریف نشده و دستمزد تنها بر اساس حجم کار محاسبه می‌شود و در نهایت ادامه می‌دهد: اگر کیفیت کار و سرعت شما بالا باشد، دستمزدتان می‌تواند به ۱۸، ۱۵، یا حتی ۲۰میلیون تومان برسد. البته این را نگفت که چه میزان آسیب به یک کارگر می‌رسد تا به این مقدار درآمد دست پیدا کند!

او در پاسخ به اعتراض نسبت به پایین بودن دستمزدهانیز تأکید می‌کند: در حال حاضر دستمزدها همین است و خارج از عرف نیست. اگر نرخ‌ها بالاتر برود، دستمزد هم افزایش پیدا می‌کند.

■ دستمزد ۲۰ هزار تومانی برای دوخت هر عرق گیر

این دستمزدهای پایین تنها در حوزه پوشاک نیست و در مورد دوخت و دوز محصولات دیگر نیز صدق می‌کند. در این زمینه با حسین عرب رسولخانی که در سرخس مشغول تولید عرق‌گیر خودرو است، گفت‌وگویی کردیم.

او که در کارگاهش حدود ۹ نفر مشغول کار هستند، می‌گوید: ابتدا سفارش‌ها را از کسی می‌گرفتیم و در اینجا کار را تولید می‌کردیم. پس از آن خودمان نخ را می‌گرفتیم و بافت پارچه را انجام می‌دادیم تا به صورت کامل محصول را تولید کرده و در بازار عرضه کنیم؛ اما به دلیل اینکه هر بار ۳۰ تا ۴۰ میلیون تومان باید برای نخ و وسایل بافت پارچه هزینه می‌کردیم و این هزینه‌ها برای ما زیاد بود. یک وام ۱۰۰میلیون تومانی از کمیته امداد دریافت کردیم؛ اما برای توسعه کار هم نیاز به یک وام دیگر داشتیم تا صفر تا ۱۰۰ کار را خودمان انجام دهیم. متأسفانه با درخواست وام دوم مخالفت شد و گفتند تنها یک بار می‌توانیم وام بدهیم. به همین خاطر دوباره به روال سابق برگشتیم، به گونه‌ای که نخ را گرفته و پارچه را می‌بافیم و طبق سفارش عرق‌گیرها را دوخته و به کارفرمایی که در مشهد است، تحویل می‌دهیم.

رسولخانی با بیان اینکه هر ۷ تا ۱۰ روز ۸۰۰ تا هزار عدد سفارش تولید عرق‌گیر خودرو می‌گیرم و به توزیع‌کننده در مشهد تحویل می‌دهم، درباره میزان دستمزدها نیز عنوان می‌کند: مشکل اصلی ما این است که اگر خودمان توان خرید نخ را داشتیم و می‌توانستیم محصول نهایی خودمان را به بازار عرضه کنیم، به کارگران دستمزد بیشتر و به موقع می‌دادیم؛ اما اکنون که تنها واسطه تولید هستیم و با توجه به مبلغ کمی که از کارفرمای اصلی دریافت می‌کنم، برای دوخت هر عرق‌گیر ۲۰ هزار تومان به کارگر می‌دهم. این دستمزد برای کار پرزحمتی که کارگر انجام می‌دهد، خیلی کم است.

این دو مورد تنها گوشه‌ای از دستمزدهای پایینی است که در این صنف‌ها وجود دارد و به عنوان عرف برای کارگران و کارفرماها پذیرفته شده؛ اما راهکار برون‌رفت از این عرفی که امروزه پاسخگوی نیازهای روزمره کارگران هم نیست، چه چیزی است؟

■ شاهد نوعی «فریز مزدی» هستیم

برای پاسخ به این پرسش اساسی به سراغ هادی ابوی طبقه،

جیب کارگران دوخت و دوز و خیاطی از سهم واقعی تولید خالی است

انجماد حقوق کارگران خیاطی زیر خط فقر

تأخیر آردوش- عکس ژانلین است

ممکن است ماهانه ۵۰ میلیون تومان اجاره داشته باشد. در کمسیون‌های نظارت بر اصناف، هنگام قیمت‌گذاری خدمات، هزینه‌هایی چون اجاره، آب، برق و گاز لحاظ شده و بر اساس آن، دستمزد یک دست‌کت و شلوار تعیین می‌شود. ابوی با تأکید بر سیر تحول مشاغل می‌گوید: خیاطی که ۵۰ سال سابقه دارد، ارزش و اعتبار ویژه‌ای نزد مشتریان پیدا می‌کند؛ اما بسیاری از کارگاه‌های نوپا در پنج سال نخست ناگزیر از تغییر و نوآوری هستند. نمونه‌های موفق نشان می‌دهند کارگاه‌های کوچک با اصلاح روش‌ها توانسته‌اند به برندهای معتبر تبدیل شوند. در مقابل، کارفرمایانی که تنها چشم‌انتظار کمک دولت هستند و مزد کارگر را نادیده می‌گیرند، هیچ پیشرفتی نخواهند داشت.

او با بیان اینکه هزینه‌های زندگی کارگران همانند سایر افراد جامعه متوقف نمی‌شود و همه ناچارند هزینه‌های یکسانی را بپردازند، اظهار می‌کند: با توجه به تغییرات روزانه در بازار کار، تنها راهکار مؤثر، احیای فصل هفتم قانون کار درباره مذاکرات و پیمان‌های دسته‌جمعی است. کارگران با مشاهده قراردادهای پرسود کارفرمایان با برندهای خاص، تناقض میان درآمد بالا و پرداخت دستمزد پایین را درک می‌کنند. اجرای مواد ۱۳۹ تا ۱۴۶ قانون کار می‌تواند این شفافیت را ایجاد کند و کارگر بداند کارفرما چه میزان درآمد دارد.

رئیس اتاق تعاون خراسان رضوی خاطرنشان می‌کند: برخی کارفرمایان معتقدند نمی‌توان کمتر از حداقل قانونی حقوق پرداخت کرد؛ اما واقعیت این است که در شرایط اقتصادی کنونی، کارگر با حداقل دستمزد قادر به تأمین معاش نیست. بنابراین باید از مرحله پرداخت حداقل عبور کرد و سهم واقعی کارگر از تولید را به او داد. با احیای پیمان‌های دسته‌جمعی، امکان توافق بر سر دستمزدی عادلانه فراهم می‌شود. تجربه نشان داده بسیاری از کارگران پس از اجرای این پیمان‌ها توانسته‌اند ارتقا یابند و حتی به کارفرما یا شریک کارفرما تبدیل شوند.

ابوی در پایان تأکید می‌کند: باید پذیرفت پرداخت دستمزدی یکسان به همه کارگران و انتظار که یکسان از آن‌ها امکان‌پذیر نیست؛ چرا که سابقه و مهارت افراد با یکدیگر تفاوت دارد و این تفاوت باید در نظام مزدی لحاظ شود.

در نهایت، آنچه از روایت کارگران و کارفرمایان حوزه خیاطی و دوخت و دوز برمی‌آید، تصویری روشن از شکافی عمیق میان دستمزد و هزینه‌های واقعی زندگی است. این شکاف نه تنها معیشت کارگران را تهدید می‌کند؛ بلکه آینده صنعت پوشاک و مشاغل وابسته را نیز در معرض خطر قرار داده است. راهکارهایی چون احیای پیمان‌های دسته‌جمعی، ایجاد تشکل‌های صنفی و حمایت‌های هدفمند دولت و تأمین اجتماعی می‌تواند زمینه‌ای را برای بازگشت عدالت مزدی و ارتقای جایگاه کارگران فراهم کند. بی‌توجهی به این ضرورت‌ها به معنای تداوم چرخه‌ای است که در آن کارگر با دستمزدی ناچیز، فرسوده می‌شود و کارفرما نیز از توسعه پایدار بازمی‌ماند.

خراسان جنوبی

تکمیل ۶ هزار واحد طرح نهضت ملی مسکن در استان

مدیر کل راه و شهرسازی خراسان جنوبی از تکمیل ۶ هزار واحد مسکنی طرح نهضت ملی مسکن در قالب واحدهای حیاتی و شهری خبر داد و گفت: با تخصیص یک همت اعتبار برای زیرساخت‌های نهضت ملی مسکن و اختصاص هزار قطعه زمین، روند اجرایی این طرح ملی در استان با شتاب بیشتری دنبال می‌شود. میرمحمد مودی افزود: ساخت بیش از ۲ هزار واحد مسکنی سازمانی ویژه پرسنل نیروهای نظامی و انتظامی نیز در استان آغاز شده‌است. وی همچنین از تصویب ایجاد نخستین شهرک مسکنی استان در اراضی موسوم به محمدشهر خبر داد و اظهار کرد: این شهرک با هدف تحقق

■ **سلام**، چرا مدارس رو تعطیل نمیکنن با این ویروس؟ آفلانوازا که همه درگیرش هستن. پسرهای من مدرسه میرن، از هفته پیش مریض شدن نتونستن مدرسه برن از شدت تب زیاد و سرفه. گرفتگی صدا پیدا کرده پسر کوچیکم. پاهاش حس نداره راه بره. دخترم چهار سال و نیمه هست. مشکل قلبی داره، الان گرفتار ویروس شده. خواهشاً مدارس رو تعطیل کنید. شاید یکم از شدت این ویروس کم بشه. یک بابای کارگر توی این وضع و اوضاع تورم چطور هم خرج خونه رو بده هم پول دوا و دکتر؟ خواهشاً رسیدگی کنید. الان در شهرستان درگز شدت این ویروس خیلی زیاد شده.

■ **سلام** و روز به خیر، پرریوز خیابان‌ها را نمیشد دید، آسمان که هیچ. این قدر آلودگی هوا زیاد است. بچه‌های من این قدر سرفه کردند. خدا رو خوش نمیداد. اصلاً خوب نمیشن. چرا مدرسه‌ها را دایر کردید؟ گرونی یک طرف، آلودگی هوا هم یک طرف. می‌کن اینو بخور اونو بخور، کو پول داروهای گرون؟ الان ماه‌هاست گوشت نخورديم. همه به غذاهای آماده مثل شنیسل، سوسیس و کالباس روی آوردند. خدا فرج آقامون رو برسونه ریشه ظلم رو خشک کنه.

■ **سلام** مجدد، لطفاً پیام ما رو به گوش مسئولین برسونید. واقعاً چرا با اینکه هوا هنوز آلوده‌است و نمیشه توی این هوا نفس کشید، مدارس رو باز کردند؟ من سه تا بچه دارم. لطفاً یکم به فکر باشید. امروز همگی ما گلورد شدیم و سرفه‌ها یمان شروع شده. واقعاً با این هزینه‌های گران درمان چرابه فکر مردم نیستند و همچنان بیماری در حال افزایش است؟

■ **تعطیل کنید خواهشاً** حتماً باید کشته بدیم تا دست بردارید؟ یعنی اصلاً سلامت مردم براتون اهمیتی نداره؟ نه به هشداد هواشناسی توجه می‌کنید نه به وزارت بهداشت. واقعاً چرا چه اساسی تصمیم‌گیری میکنید؟

■ **سلام** و وقت به خیر، چرا مدارس بازه؟ مدارس رو تعطیل کنین مثل موقع کرونا آنلاین درس بدین. توروخدا تعطیل کنین.

■ **سلام**، وقتشون به خیر، بعضی از خانواده‌ها گلایه از تعطیل نکردن مدرسه‌دارن. یکی نیست بگه مدارس رو تعطیل میکنن، آخه خیلی از خانواده‌ها رعایت نمیکنن. در همسایگی ماسه تا خانواده توی همون هفته که تعطیل شده بود، رفتن مسافرت. از ۱۰ نفر ۹ نفرم رعایت نمیکنن.

بعدم مجازی بچه‌ها چی یاد میگیرن؟ همش تقلب.

■ **سلام**، توروخدا مدرسه‌ها رو تعطیل کنید تا این مرضی کم بشه. یکسره باید پول دارو و دکتر بدیم.

■ **سلام**، واقعاً چرا مدرسه‌ها رو غیرحضوری نمیکنن؟ به خدا این بچه‌ها گناه دارن. آفلانوازا از یک طرف، آلودگی هوا از طرف دیگه. خواهشاً یک فکر اساسی بکنید. به فکر بچه‌ها باشید. سلامتمشون خیلی مهم‌تر از آموزشه. ■ **سلام**، چرا با این وضع آلودگی هوا مدارس خیلی از شهرها تعطیل شده‌جز مشهد؟ دانش‌آموزان همه درگیر آفلانوازا شدن و اسهال استراغ. الان خیلی آفلانوازا زیاد شده.

■ **سلام**، گلایه من از مدیران و مسئولین هست. هوای مشهد رو دیدید ناسالم و بی کیفیت و خرابه؛ ولی بازم مدارس ابتدایی و راهنمایی دایر شده. چون بچه‌ها از درس خواندن مهم‌تره. مریض میشن با این داروهای گرون بیمارستان‌های شلوغ. مردم چکار کنن؟ باز نکنید مدرسه زیاد شده.

@QudsKhorasan

رو. همه بچه‌ها دوباره مریض میشن. توروخدا باز نکنید تا این مرضی کمتر بشه.

■ **سلام**، تورو خدا مدرسه‌های مشهد رو تعطیل کنید. یکی که مرضی باشه، همه مریض میشن.

■ **با سلام**، در مورد آلودگی هوا و تعطیلی مدارس زیاد پیام میدن که مدارس تعطیل بشه. والا یا اینا که پیام میدن معلم هستن یا بچه‌هاشون اهل درس و مدرسه نیستن و گر نه اگه رعایت کنیم و به بچه‌هامون یاد بدیم چه جوری از خودشون مراقبت کنن، هیچ اتفاقی نمیفته. درسی که آنلاین باشه، درس نیست.

■ **لطفاً مدارس مشهد و شهرستان‌ها رو تعطیل کنند**. متأسفانه این بیماری قدرت سرایت بالایی داره و هزینه‌های درمان خیلی بالاست. غم و اندوهی که به خانواده وارد میکنه هم هست. پیشگیری بهتر از درمانه. ■ **مشهد** که جزو شهرهای آلوده است و هواشناسی هم تأیید میکنه. پس چرا تعطیل نمیشه؟ ارومیه الان با شاخص ۱۱۹ تعطیل شده، مشهد با ۱۲۰ نه. این چه عدالتیه؟

■ **خداییش با این ویروس** تعطیل کنن دیگه. ماهایی که روستایی هستیم و بیمه هم نداریم، باید چی کار کنیم خداییش با این هزینه‌های بالا بوی پولی.

■ **سلام**، بگین مشهد رو تعطیل کنند. بچه من رفته مدرسه اومده، میگه مامان همه عطسه میکردن. ما همه کنار هم سه نفره نشستیم. الان بچه گرفته از اون موقع اومده، همش میگه سرم درد میکنه عطسه، تب و استراغ. الان چی کار کنم؟ لطفاً بگین مشهد رو تعطیل کنند لطفاً.

■ **سلام**، تورو خدا چرا مدرسه‌ها رو باز میکنن؟ بچه‌ها هنوز خوب نشدن. مریضی خیلی زیاده. حتماً باید با جون بچه‌ها بازی بشه. 🙏 تا مدارس رو تعطیل کنن؟ مجازی کنن. پس شاد برای چه وقتی هست؟ همه در حال سرفه هستن. مدرسه میرن دوباره بدتر میشن. 🙏

■ **سلام**، من سه تا بچه دارم که دو تا شون الان درگیر این ویروس هستند. لطفاً بگید مدارس رو تعطیل کنند. از جوشن‌شون که مهم‌تر نیست. بگید مجازی درس بخونند تا به این ویروس مبتلانشن.

■ **چرا** اکثر شهرهای ایران تعطیل شدن؛ ولی مشهد رو تعطیل نکردن؟ میز و کلاس بچه‌های دبستانی همه ویروسی و کشیفه.

■ **سلام** و عرض ادب، چرا مدارس رو تعطیل نمیکند؟ من در فضای مجازی شنیده‌ام که مسئولین می‌گویند با تعطیلی مدارس باز هم آلودگی رو به کاهش نیومده. آیا کاهش آلودگی مهمه یا سلامت دانش‌آموزان و دانش‌جویان؟ این موضوع برای تمام خانواده‌ها مهم است. لطفاً به مسئولین هرچه سریع‌تر برسانید. 🙏

سپاس.

پاسخ روابط عمومی اداره کل راه‌آهن خراسان رضوی به گلایه مخاطب قدس در خصوص نبود ظرفیت برای قطارهای آزادور در برخی شهرها

ظرفیت قطار حومه‌ای آزادور در جهت ارتقای بهره‌وری و به دلیل ضریب اشغال پایین این قطار حذف و متناسب با نیاز در سایر قطارها سهمیه‌بدهی برای ایستگاه آزادور در نظر گرفته‌شده‌است.

اخبار

اجرای بیش از ۲ هزار و ۳۰۰ پروژه عمرانی و محرومیت‌زدایی با مشارکت مردم در خراسان رضوی

که با اعتبارات مصوب مجلس، امیدواریم امسال مشکل دست‌کم ۳۵ روستا برطرف شود. حسین امامی افزود: تاکنون افزون بر ۱۲۵ میلیارد تومان در این حوزه هزینه شده؛ اما با توجه به افزایش قیمت‌ها، ارزش روز پروژه‌ها بسیار بالاتر از این رقم است. در این راستا در سه سال گذشته ۹۰ پروژه آب‌رسانی با مشارکت بسیج سازندگی استان تکمیل شده و مورد بهره‌برداری قرار گرفته که این طرح دست‌کم در ۷۰ روستای استان اجرا شده‌است. محمدجواد صفرنژاد، فرماندار شهرستان بردسکن به اعلام کرد: با پیگیری‌های فرمانداری و مدیریت امور آب و فاضلاب، مبلغ ۵۵میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان برای اصلاح و تقویت زیرساخت‌های آب‌رسانی و تأمین آب شرب پایدار شهرها و روستاهای این شهرستان اختصاص یافته‌است.

تحول در زیرساخت‌ها، احیای واحدهای صنعتی و گشایش امور عمرانی بشرویه

ملی و روستای جدید در بخش مرکزی به نام حاجی‌آباد برطرف شود. در حوزه برق نهضت ملی مسکن نیز با توسعه شبکه، اکنون هیچ خان‌ای بدون انشعاب‌نمانده و توسعه شبکه در اراضی ۴۵ هکتاری نیز در دستور کار است. وی با بیان اینکه یکی از مطالبات دیرینه شهرستان؛ یعنی گازرسانی به کمپ‌های گردشگری کویر به ثمر نشست، گفت: یکی از کمپ‌ها گازرسانی شده و از زمستان گذشته مورد استفاده قرار گرفت. پس از جلسات فراوان با وزارت میراث فرهنگی و شرکت گاز مقرر شد با استفاده از دستورالعمل‌ها و اعتبارات میراث، بقیه مسیر تا کمپ‌ها نیز گازرسانی شود. این پروژه برای زیرساخت‌های کویر و بوم‌گردی حیاتی است.

■ **حسین مرتضوی** | فرماندار شهرستان بشرویه به تشریح اقدام‌های یک سال اخیر و دستاوردهای دولت در حوزه‌های مختلف شهرستان پرداخت و بر عزم راسخ برای توسعه زیرساخت‌ها و رفع موانع تولید تأکید کرد.

رسول عباسی در نشست خبری به دستاوردهای حوزه آب منطقه‌ای و مدیریت بحران اشاره و اعلام کرد: بشرویه نخستین شهرستانی بود که توانست کاهش مرحله‌ای دبی آب را مدیریت کرده و خیال کشاورزان را برای دست‌کم یک سال آسوده کند. در زمینه مهم استاندارد کردن اراضی، بشرویه که عقب‌تر بود، توانست خود را به سطح سایر شهرستان‌ها برساند و حتی آن‌ها پیشی بگیرد. در حوزه آب و فاضلاب و نهضت ملی مسکن، پیمانکار رفع مشکل فشار آب و اتصال شبکه به منبع اصلی تعیین شده تا کم‌آبی در نهضت